

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States and America.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границю Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

## До Тунісу Дійшли Свіжі Американські Сили

Аліантський фронт у Тунісі сильно скріпився, бо надійшов з Злучених Держав свіжий транспорт з танками і гарматами. Теж скріплено повітряну силу. Усе те збільшило боєздатність першої британської армії, що є під командою ген. Андерсона, до тієї міри, що планується генеральний наступ на ворога. Так само скінчив підготовку до нової офензиви і ген. Монтгомері в Лівії. Ось так зачнетесь дуже скоро нова аліантська офензива з ціллю виграти німців і італійців з цілої Африки.

### ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД КОМУНІЗМОМ

Канадійські „Українські Вісти“ пишуть про те, що комуністи засилюють українські дома безплатно своїм часописом „Українське Життя“ та відновляють большевицький рух під кличем „мобілізації українського народу до активної діяльності для скріплення воєнних зусиль Канади“. Та це, пише газета, тільки вигідна тепер тим людям патріотична вивіска, бо закриваючись нею, вони відійшли відновляють нею свою давню діяльність... Далі пишеться так: „Перед агітацією комуністів і відновленням їх діяльності остерігаємо українську католицьку суспільність. Будьте чуйні й обережні! Відріжняйте канадійську патріотичну діяльність від скритої акції комуністів, яку вони перепачковують під теперішніми кличами“.

### ДОБРЕ БУЛОБ, ЩОБ ДАВАЛИ ПРО СЕБЕ ЧУТИ

В канадійській „Будучність Нації“ читаємо, що на університеті в Толідо, Огайо, є професором історії п. Омелян Луцький, що походить з патріотичної родини Луцьких у Вінніпегу. Це вже нераз доводиться нам вчитати в канадійських газетах про канадійських українців, що перебувають в стейтах на різних становищах, а тут нам тяжко про них почути.

### 375 З ОДНОЇ ПАРОХІЇ В АРМІЇ

На Службовім Стягу, що його виставила укр. кат. церква Неп. Зач. Преч. Діви Марії в Філадельфії, є 375 зірок, що означає стільки українських хлопців, що служать в американській армії й флоті. Їх усіх прізвища вже проголошено. З них є вже дев'ять воїнів між вбитими.

### УКРАЇНА ПРОТИ НІМЕЦЬКИХ ОКУПАНТІВ.

ОНА подає з Куйбишева: „Населення України, як звичайні хлібороби і робітники так і вчені, ненавидять наїздників цілою душею... Німці знають, що їм може прийти смерть кожної хвилини і в найменше сподіванім місці... Наїздник вживає всяких штучок, щоб виробити собі в українського народу довіря, але досі ніщо з того не вийшло... Ніхто не хоче з німцями кооперувати... Замість співпраці з наїздником, українці йдуть у повстанці і винищують німецькі залоги внутрі... Збираються сотні кілометрів за боєвим фронтом і зорганізовано нападають на німецькі залоги, вибивають їх додому і обпалюють цілі села або й міста... Німці здобули Україну, але не зломали духа українського народу... Український нарід не падає на дусі, а бореться за своє право і як прийде час відплати, то німцям гаразду в Україні не буде“.

### „МОЙСЕЙ“ АРХИПЕНКА НА ВИСТАВІ ВМУЗЕЇ

Від 7. грудня 1942 до 22. лютого 1943 відбудеться в Метрополитен Музеум в Нью Йорку вистава творів сучасних американських малярів, скульпторів та графіків, зорганізована заходом „Артистів для Перемоги“. Незабаром буде там уставлена теж, як подає „Нью Йорк Таймс“, великанська і героїчна статуя „Мойсей“, твір славного українсько-американського скульптора Олександра Архипенка.

### ДАЛЬШІ ВИСТУПИ ЛЮБКИ КОЛЕССИ

Торонтонський „Глоб енд Мейл“ подав дві нові музичні рецензії про два нові музичні вечери в „Торонто Консерваторі Кансерт Гол“, в яких світової слави піаністка, Любка Колесса, виступала один раз з творами Бетговена, а другий раз з творами Гайдна і Моцарта. Тим разом уже виразно подано „нотед Юкрейніен піаніст“, а не так, як було, що ту українську артистку зачисляли до різних інших національностей. Критичні завади є дуже похвальні. Пані Любка Колесса, що тепер є професоркою в Торонтонській Консерваторії, виступить в Нью Йорку з концертом у Тавн Гол, в лютому 1943 року.

## Гестапо Контролює Німецьку Армію

Гітлер поставив на чолі німецької армії самих „наймолодших“, що відомі як добрі нацисти і як ті, що годяться з тою нацистською політикою, що хоче мати в німецькій армії ще і свою власну, наскрізь „нацистську“. Начальником німецького генерального штабу став тепер 47-літній генерал Курт Цайцлер, відомий як „політичний генерал“ і

великий приятель Гайнріха Гімлера, начальника Гестапо. Начальником генерального штабу повітряних сил став полк. Есшонек, років 44, а таке саме становище в маринарці заняв адмірал Фріке. Бувшого начальника штабу ген. Гальдера усунув Гітлер за те, що „не виконав його планів щодо Росії“.

### АНГЛІЯ ВІДКОВУЄ НАЦИСТІВ.

Бритійський уряд проголосив, що дав приказ відкупати нацистських полонених, що їх заковувано від двох місяців у відплату за те, що так поступали німці з британськими полоненими. Надіються, що Німеччина зробить те саме з британцями.

### ПРИРІКАЄ ПОМІЧ ПОЛЬЩІ

Католицький університет в Вашингтоні надав почесний докторат ген. Сікорському, польському прем'єрови. З цього приводу відбулось торжество, яким проводив архієпископ Кирлі, що давши признання полякам за американський патріотизм, сказав ще таке: „В імені Католицької Америки прирікаю наше попертя справ Польщі — молитвами, словами і чинами — аж поки всі диктатори, що завинили в знущаннях над польським народом, не зістануть розторощені Божою справедливістю“.

### МАДЯРИ В РОЛІ „ВИЩОЇ РАСИ“

ОНА подає з Москви, що мадярські полонені розповідають, що мадярські офіцери вже цілком заразились нацистською ідеологією. Вже і вони вважають мадярів „вищою расою“ і держать для українських воїнів, що служать в мадярській армії, окремі кухні й дають українцям гірший харч як людям „вищої“ раси. Українці не мають права їсти разом з мадярами.

### У ЛЬВОВІ НЕ МАЮТЬ ЩО ІСТИ

В цілій Галичині нестаче харчів, а у Львові харчева справа представляється просто „катастрофально“. Таке подає ОНА за тим, що передає польський уряд у Лондоні на підставі одержаних з Польщі інформацій.

### ДОПОМОГА СОВЕТАМ.

Злучені Держави і Британія доставили Советам за останні 12 місяців: 3,000 літаків, 4,000 тенків і 30,000 всілякого роду троїв. Крім того 800,000 тон зброї, поживи і ліків.

### РОЗГРОМИЛИ ЯПОНЦІВ В ГВІНЕЇ.

Комунікат ген. МекАртура подає, що проти наступу японців в Новій Гвінеї сповзли на ніч. Ціла Гона є в руках аліантських сил. В Буні відбито всі атаки.

### ПОМЕР ГЕНЕРАЛ ОРДЕНУ ЄЗУІТІВ

В Римі помер о. Володимир Ледоховський, поляк з роду, генерал Товариства Ісусового (Єзуїтів). Орден цей не залишив у минулому України доброї пам'яті з своєї діяльності на українських землях, що були під Польщею.

### „КОНЦЕРТИ ПЕРЕМОГИ“

„Рендолф Сінгерт“ дають в Нью Йорку в ту суботу і неділю два „Викторі Концерти“: в суботу в Публік Лайбрері, а в неділю в Метрополитен Музеум оф Арт. В їх програму входять, згідно з оголошенням у газетах, між іншим, народні пісні: англійські, українські, американські.

### ШКРАБАЛИ, АЛЕ НЕ ВИШКРАБАЛИ...

Українські комуністи в Вінніпегу (Канада) проявили велику активність у міських виборах, бажаючи вибрати радними большевиків Івана Навізівського і Міча Сейго (обидва з українського роду). Найбільше агітували проти радного Василя Шкраби, що кандидував знову на міського радного. Розкидали масово листочки з окликами „Вишкрабайте Шкрабу з міської ради“. Та штука та їм не вдалась. Василь Шкраба, якого назначила кандидатом конвенція українців-податковців північного Вінніпегу, знову ввійшов до міської ради на два роки. Також перевибрано до шкільної ради українця Петра Тараску. А комуністичні кандидати провалились. „Новий Шлях“ пише, що „кожний з українців голосував на українця Шкрабу, щоб дати полічника большевиків, і вони його дістали“.

—FOR VICTORY: BUY BONDS—

**"SVOBODA" (Ukrainian Daily)**

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

**Добрі Початки в Бажаному Напрямі**

Заходом Фондації Золотого Правил влаштовано в минулу середу радіову програму, на котрій Виступили конзулі Бельгії, Чехословаччини, Греції, Голандії й Норвегії з звітами про стан харчів по різних європейських країнах. Всі вони разом змалювали краї під ворожою окупацією.

Як позбавлені достаточної кількості поживи, бо держави Осі, окупувавши країну, здирають з неї все, що може придатися німцям і їх прислужникам. Від такої політики серед населення паляють недуги, підносяться жахливо смертельність.

У той самий день піднято справу харчів у палаті лордів британського парламенту. Говорено одначе там уже про те, що альянти думають робити після війни для облекшення нестачі харчів. Показується зовні звіт одного міністра перед цією палатою, що Альянти вже склали комітет, котрий почав у цьому напрямі працювати збирання урядових оцінок, скільки поживи буде потребувати протягом 18 місяців по закінченні війни кожна держава.

На другий день знову в Вашингтоні зібралася на заклик президента Рузвельта так звана

Пацифічна Воєнна Рада й на своїм засіданні обговорила створення альянтської організації для допомоги й реабілітації народів, визволених з ворожої окупації.

Ці три вістки промовляють громовим голосом, що Об'єднані Держави розуміють глибоко свою міжнародну відповідальність, що, поки вони візьмуться до політичного порядкування повоєнного світу, вони впершу чергу повинні подбати за його заосмотрення в усьому, потрібне до життя. Ці вістки є теж найкращою пропагандою для Об'єднаних Держав, яку собі тільки можна подумати: під час коли держави Осі граблять окуповані ними краї, аби вижити німців і їх наймитів, Об'єднані Держави в першу чергу думають відібрані від Осі краї жити, одягати й ogrivati.

**Хочуть Повороту до Ризького Договору**

З Лондону доносять, що в тому часі, коли ген. Сікорські, прем'єр польського уряду на вигнання, відбував конференції з през. Рузвельтом та різними високими дипломатичними та військовими особами, Польська Рада Народова, що є ніби польським соймом, відбула в Лондоні наради, на яких ухвалено дуже важну резолюцію щодо границь Польщі. Отже вирішено, що „в справі східних границь Польщі Рада Народова стоїть на становищі Ризького Договору з 1920 року". А далі, що Рада домагається, щоб це становище було негайно пред'явлено польським урядом усім відносним чинникам, зокрема урядам Британії й Злучених Держав Америки.

Не знаємо, чи ген. Сікорські уже це закомунікував американському уряду. Не думаємо, щоб це зробив формально, бо, можливо, не схоче наразі спричиняти дипломатичний конфлікт з Советами. А крім того він працює в Вашингтоні над здійсненням іншого плану — далеко важнішого з практичного згляду. Хоча, щоб польська армія була не тільки збільшена і добре виєквіпована, але щоб теж була дана їй можливість в часі інвазії Європи бути в самих початках — уже в Польщі, або близько неї. Очевидно, щоб відразу, при допомозі армії, зреалізувати зміст в першу чергу те, що ухвалила Рада Народова. Чи ген. Сікорські й Рада Народова поступають у тому випадку в повнім розумінню, а тільки поді-

лили ролі з дипломатичних зглядів — не знаємо. Та це не є важне. Бо в одному і другому випадку іде про одне і те саме, а саме про нову Польщу в старих границях на сході, себто з західно-українськими і білоруськими землями.

Значить, що „нова" Польща хоче вернути до „старого" розбою, доконаного над українським народом. Значить, що хоче вернути до „зради", доконаної на своїм спільнику, бл. п. Симоні Петлюрі, та на Українській Народній Республіці (У.Н.Р.), яку формально визнала як самостійну та з якою була заключила договір приязні і спільної оборони. Значить, що хоче вернути до агресивних методів ген. Галера, щоб силою і проти волі населення загарбувати ті українські землі, які їй не хочуть і до яких вона не має права, якщо в таких справах має мати голос населення, а не право сили.

Таким чином „нова Польща" хоче знову відкрити давню історичну рану і продовжати братовбивчу війну між українцями і поляками. Бо щож іншого може бути вислідом ось такої „нової" польської політики? І то навіть тоді, колиб на ту політику дали згоду през. Рузвельт і прем'єр

**ПРО МОГИЛУ ШЕВЧЕНКА**

„Газета Польська" у Вінніпегу пише про те, що збудовано в Києві над Дніпром величавий надгробний пам'ятник, який збудувала большевицька влада в пам'ять Шевченка. „Українські Вісти", нап'янувши такий вчинок, пригадують, як то і в Польщі нищили могили, в яких поховані українські стрільці. А далі згадує за те, як в Каневі большевики усунули хрест з могили Шевченка, а місце його заступили пам'ятником, який „не мав у своїй будові основних принципів християнської віри, а був побудований лише для большевицької пропаганди". Далі читаємо ще таке: „Большевики усунули з могили великий залізний хрест, що стояв на могилі довгі роки — від часу перебування її, а на місце того хреста висадили незграбну статую, нібито подобиною Шевченка. Та є надія, що український нарід у догідний час побудує новий пам'ятник, на якому певно видітиме хрест Христів як символ віри і свободи, яку проповідував наш великий поет грядущим поколінням".

**УКРАЇНСЬКИЙ „КОРОЛЬ КОВБАС" ЖЕРТВУЄ**

Під таким наголовком читаємо „у вістях з Торонта" в канадському „Новім Шляху" таке: „Івнінг Телеграм" помістив звіт про чергову жертву на воєнну допомогу українського бізнесмена Б. Паславського, відомого під іменем „король ковбас". Тим разом його жертва була 110 доларів, з чого сотня призначена на „Бритиш Вор Віктимс Фонд", а десятка на закупівлю папіросів для вояків українського походження з Торонта, що є в Канадській армії і тепер знаходяться в Англії.

Чорчил, в що одначе сумніваємось.

На нашу думку, не з цього треба починати відбудову „нової" Польщі. Добра з того цілком певно не буде навіть тоді, колиб польський уряд зговорився і з Москвою та і від неї дістав на це згоду. Польща таки мусить раз уже зрозуміти, що вона граничить на сході з українським народом і з ним одним вона може вирішити справи так, щоб те рішення могло бути добрим як для Польщі так і для України. Усі дипломатичні хитрунства і підступи, як і груба сила, цієї справи не розв'яжуть. Український нарід такої розв'язки ніколи не прийме, а українці в Америці, чи деінде в світі, будуть далі докладати зусиль, щоб до такої несправедливості не допустити.

**Д-Р С. ЧЕРНОВ**

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
  - Аналіз крові для подружого свідчення.
  - Геморойди й желяки лікується без операції.
- 223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST.  
NEW YORK CITY, Room 14.  
GRamercy 7-7697
- Офісові години 10-8; неділя 11-2.  
Жінка-доктор до обслуговування.  
X & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00

**ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК**

ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ

**МЕБЛІВ**

GRAND CIRCLE  
UPHOLSTERING CO., Inc.  
2469 WEBSTER AVENUE

Near 188th St.

BRONX, N. Y.

Telephone: FOrdham 5-4666.

Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні.

**МИРОН ЛИТВИН І СИН**

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

383 Morris Avenue,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

**ІВАН БУНЬКО**

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребамі по ціні так низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

**JOHN BUNKO**

Licensed Undertaker &amp; Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ  
ПОГРЕБНИК  
НА ФІЛІДЕЛЬФІЮ  
й околицю

**МИХАЙЛО НАСЕВИЧ**

cor. FRANKLIN &amp; BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

**ПЕТРО ЯРЕМА**

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE &amp; CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEIrose 5-6577

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з прегарною металеву труною, двома автоматами, караваном, балсамуванням, вживанням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з виїмком однієї й належностей за церковну відправу й цвинтар.

**S. KANAI KAIN**

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646